

**УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ БЕЗБЕДНОСТИ**

КЊИГА ПРЕДМЕТА
СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ
ДОКТОРСКИХ СТУДИЈА
– СТУДИЈЕ НАУКА БЕЗБЕДНОСТИ –

Београд, 2008.

Назив предмета: СТУДИЈЕ МОДЕРНОСТИ – БЕЗБЕДНОСНИ АСПЕКТИ			
Назив предмета на енглеском језику: Studies of the Contemporary – Security Aspects			
Наставник: др Владимир Н. Цветковић, редовни професор др Горазд Мешко, редовни професор Др Момчило Павловић, редовни професор			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 5.0			
Циљ предмета: Основни циљ предмета јесте сагледавање генезе и значења модерног доба као битно другачијег начина организације и поимања света у односу на све претходне историјске епохе и социјалне системе. Студије модерности треба да укажу на кључне елементе модерног устројства друштва и “погледа на свет”: од политике и економије, преко свакодневнице, до филозофије, науке, технике, уметности.			
Исход предмета: Посебан нагласак ставља се на модерност као израз иманентне кризе свих традиционалних видова личног и друштвеног живота. Из анализе облика и врста криза унутар модерности (друштена, политичка, економска, еколошка, криза смисла итд) развијају се индикатори за изучавање безбедносних аспеката модерности.			
Садржај предмета: Студенти ће се упознати са специфичностима модерног доба углавном преко појмова који потичу из домена политичке филозофије и социологије. Поред повлачења разлике између традиционалних заједница и модерног друштва, посебна пажња биће посвећена развоју модерности, као и кључним идеолошким матрицама помоћу којих се легитимишу различити модели модерних држава и политичких заједница и објашњавају сукоби унутар њих.			
Препоручена литература: 1. Владимир Н. Цветковић: <i>Воља за ново (О генологији модерности)</i> , Дерета, Београд 2007. 2. Александар Коаре: <i>Научна револуција</i> , Нолит, Београд 1981. 3. Талкот Парсонс: <i>Модерна друштва</i> , Градина, Ниш 1992. 4. Ентони Гиденс: <i>Последице модерности</i> , Филип Вишњић, Београд 1998. 5. Макс Вебер: <i>Протестантски дух и етика капитализма</i> , Свјетлост, Сарајево 1989. 6. Хаген Шулице: <i>Држава и нација у европској историји</i> , Филип Вишњић, Београд 2002. 7. Френсис Фукујама: <i>Судар култура</i> , Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 8. Карел Турза: <i>Модерност на бициклу</i> , Академиа Нова, Београд 1966. (поглавље: «Модерност») 9. <i>Документа ЦИА о Југославији 1948-1983</i> , ФБ и ЈП Службени гласник, 2009 10. Збигњев Бжежински, <i>Друга шанса Америке</i> , ФБ и ЈП Службени гласник, 2009			
Број часова активне наставе: 3/45	Предавања: 45	Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе: Настава ће бити реализована кроз предавања, панел дискусије, расправе, консултације, есеје и семинарски рад. Тежиште наставе је на самосталном истраживачком раду студената.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Знање ће се проверавати кроз перманентно праћење рада студената и вредновање њиховог доприноса у дискусијама, кроз оцену есеја и семинарског рада и кроз оцену на усменом испиту.			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
Активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	60
колоквијуми			
семинари	20		
Укупно:	40		60
100			

Назив предмета: САВРЕМЕНИ ТЕОРИЈСКИ ПРИСТУПИ ИЗУЧАВАЊА БЕЗБЕДНОСТИ			
Назив предмета на енглеском језику: Contemporary Theoretical Approaches to Security Studies			
Наставник: др Радомир М. Милашиновић, редовни професор др Милан Мијалковски, ванредни професор др Драган Симић, ванредни професор др Зоран О. Драгишић, доцент			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 4.0			
Циљ предмета: Циљ изучавања предмета је стицање свеобухватних знања о различитим теоријским приступима безбедности, уз разумевање нарастајуће теоријске и научне дебате о безбедносним појавама. Специфични циљеви огледају се у разумевању и тумачењу фрагментарних подручја и нивоа анализе у оквиру студија безбедности и њихових импликација на безбедносну праксу.			
Исход предмета: Стицањем знања и способности за истраживање и анализу разних теоријских перспектива студија безбедности, студенти ће моћи да процењују предности и ограничења сваког појединачног приступа у односу на безбедносне творевине и процесе. Тиме стичу неопходна знања и вештине за креирање безбедносне праксе путем политике и стратегије безбедности.			
Садржај предмета: Главне теме: референтна подручја безбедности као легитимно истраживачко поље студија безбедности (појединачна безбедност, национална безбедност, међународна безбедност, регионална безбедност, глобална безбедност, социјетална безбедност, економска безбедност, еколошка безбедност); позитивистички приступи безбедности (реализам/неореализам, неолиберализам, студије мира, студије политике безбедности); пост-позитивистички приступи безбедности (пост-модернизам, критичка теорија, конструктивизам, нормативна теорија)			
Препоручена литература: 1. Rosenau J., <i>Turbulence in World Politics: A Theory of Change and Continuity</i> , Princeton University Press, 1990. 2. Buzan B., <i>Societal security, the State and Internationalization</i> , London:Pinter, 1993. 3. Кисинџер, Х.; <i>Дипломатија I и II</i> , Верзалпрес, Београд, 1999. 4. Nye, J., <i>Understanding International Conflicts</i> , Longman, 2000. 5. Terriff T., Croft S., James L., Morgan P., <i>Security Studies Today</i> , Cambridge, 2001. 6. Хантингтон С, <i>Сукоб цивилизација</i> , ЦИД Подгорица, 2000. 7. Jackson R, Sørensen G, <i>International Relations, Theories & approaches</i> , Oxford University Press, 2003 8. Вукадиновић Р, <i>Теорије међународних односа</i> , Политичка култура, Загреб, 2005 9. Kegley W. C, Wittkoph E, <i>Worlds Politics, Trends and Transformation</i> , Thomson Wadsworth, Belmont, USA, 2006			
Број часова активне наставе: 3/45	Предавања: 45	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе: Настава ће бити реализована кроз предавања, панел дискусије, расправе, консултације, есеје и семинарски рад.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Знање ће се проверавати кроз перманентно праћење рада студената и вредновање њиховог доприноса у дискусијама, кроз оцену есеја и семинарског рада и кроз оцену на усменом испиту.			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	20	усмени испит	45
Колоквијуми			
Семинари	25		
Укупно:	55		45
100			

Назив предмета: СПЕЦИЈАЛНИ ИЗБОРНИ КУРС			
Назив предмета на енглеском језику:			
Наставник: др Драгана Б. Дулић, водитељ курса за тематску област <i>Људски и социјални ресурси</i> др Радомир М. Милашиновић, водитељ курса за тематску област <i>Безбедност</i> др Владимир Р. Јаковљевић, водитељ курса за тематску област <i>Цивилна заштита и заштита животне средине</i> др Слободан Д. Мишовић, водитељ курса за тематску област <i>Одбрана</i>			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 6.0			
Циљ предмета: Специјални изборни курс је осмишљен са циљем да се докторанди оспособе да приступе изради завршног рада.			
Исход предмета: Балансираном структуром различитих типова активне наставе (предавања, консултације и часови студијског истраживачког рада), овај курс треба да обезбеди стицање продубљеног фонда теоријских знања и оспособљавање за истраживачки рад у области којој докторска дисертација докторанда тематски припада.			
Садржај предмета: Специјални изборни курс је модулиран и индивидуалан, прилагођен теми докторске дисертације, одабран у сагласности са ментором. У оквиру специјалног изборног курса предвиђена је активна настава из уже области из које докторанд бира тему своје докторске дисертације: адекватан фонд часова предавања и часова предвиђених за студијски истраживачки рад. Саставни део овог курса јесте израда и одбрана семинарског рада из предметне области.			
Препоручена литература: Литература се одређује према тематској усмерености докторске дисертације кандидата.			
Број часова активне наставе:4/60	Предавања: 60	Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе: Настава се реализује кроз предавања, консултације, израду и одбрану семинарског рада и студентски истраживачки рад.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Провера знања реализује се кроз писмени и усмени део испита. Услов за излазак на испит је одбрањен семинарски рад. Показано знање се вреднује бројчаном оценом.			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	30	усмени испит	30
колоквијуми			
семинари	30		
Укупно:	70		30
100			

Назив предмета: МЕТОДОЛОГИЈА ИСТРАЖИВАЊА ПОЈАВА БЕЗБЕДНОСТИ			
Назив предмета на енглеском језику: Methodology of Security Concept Research			
Наставник: др Слађана С. Ђурић, ванредни професор др Горазд Мешко, редовни професор			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 6.0			
Циљ предмета: Упознавање са методолошко-епистемолошким принципима и практично-техничким процедурама истраживања у области друштвених појава и, посебно, процеса и појава у области безбедности.			
Исход предмета: Повезивање теоријских домета научног знања са конкретним истраживачким приступима и аналитичким поступцима.			
Садржај предмета: Курс најпре подразумева продубљени преглед основних епистемолошких принципа науке, као и њихово разумевање у контексту друштвених истраживања. Биће изложени циљеви научног истраживања, одређења и класификација метода теоријског истраживања, главних методолошких праваца у социологији и метода емпиријског истраживања. Посебно ће се тематизовати главни истраживачки приступи у области истраживања појава безбедности, разноврсни облици прикупљања и анализе података, етички принципи истраживања у овој области, начин извештавања из истраживања безбедносних феномена. Пажња ће бити усмерена на развијање компетенција за интердисциплинарна и компаративна проучавања. На часовима практичне наставе студенти ће припремати различите инструменте за прикупљање квантитативних и квалитативних података и применити аналитичке поступке са којима су се упознали на часовима теоријске наставе.			
Препоручена литература: 1. Alan Bryman (2004), <i>Social research methods</i> , Oxford University Press 2. Denzin, N. K. & Lincoln, Y. S. (Eds.), (2000), <i>Handbook of Qualitative Research</i> , Thousand Oaks, CA: Sage 3. Catherine Hakim, <i>Research design</i> , (1987), <i>Strategies and Choices in the Design of Social Research</i> , London, Allen & Unwin, Boston, Sydney 4. William Foote Whyte, <i>Learning from the field</i> , (1984), <i>A Guide from Experience</i> , Sage Publications, Beverl Hills London New Delhi 5. Богдановић Марија, (1993), <i>Методолошке студије</i> , Институт за политичке студије, Београд 6. Ђурић Слађана, (2007) <i>Фокус-групни интервју</i> , Службени гласник, Београд, 2007. Остала методолошка литература ће бити прилагођена посебним захтевима планиране теме докторске дисертације сваког кандидата.			
Број часова активне наставе: 4/60	Предавања: 60	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе: Предавања, семинарска интерактивна настава, анализа прочитане литературе, симулација формулисања истраживачког плана.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	10	писмени испит	20
практична настава	10	усмени испит	20
Колоквијуми	4×10		
Семинари			
Укупно:	60		40
100			

Назив предмета: ИЗРАДА И ОДБРАНА ПРОЈЕКТА ДОКТОРСКЕ ТЕМЕ			
Наставник: Ментор/Комисија			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 24			
Циљ предмета: Циљ израде и одбране пројекта докторске теме јесте директна припрема студената за дизајнирање предлога пројекта који ће поднети Наставно-научном већу факултета након извршених обавеза студијског програма докторских студија.			
Исход предмета: Студенти су оспособљени за пројектовање сопственог истраживачког рада, јасно теоријско концепирање изабраног предмета истраживања, адекватан избор истраживачког приступа.			
Садржај предмета: Докторанд припрема и брани пројект у коме је детаљно теоријско-методолошки образложена тема докторске дисертације. Комисија пред којом се брани пројект састављена је од 3-5 чланова из редова наставника који предају на докторским студијама. Ментор не улази у састав комисије, али треба да буде присутан током одбране пројекта теме и има право да учествује у раду комисије.			
Препоручена литература: Студент, у договору са предметним наставником, бира одговарајућу теоријску и методолошку литературу која ће му помоћи у креирању адекватног теоријског полазишта и методолошког оквира изабране теме.			
Број часова активне наставе: 20/300	Предавања:	Студијски истраживачки рад: 20/300	
Методе извођења наставе: Консултације, студијски истраживачки рад, презентација			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Оцењује се писана форма предлога пројекта и усмена одбрана пред комисијом.			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања		писмени испит	
практична настава	60	усмени испит	40
колоквијуми			
семинари			
Укупно:	60		40
100			

Назив предмета: СТУДИЈЕ ПОЛИТИКЕ БЕЗБЕДНОСТИ И БЕЗБЕДНОСНЕ СТРАТЕГИЈЕ			
Назив предмета на енглеском језику: Security Policy and Security Strategy Studies			
Наставник: др Зоран Ћ. Кековић, ванредни професор др Жељко Иваниш, ванредни професор др Ивана В. Симовић – Хибер, ванредни професор др Драган Симић, ванредни професор			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 8.0			
Циљ предмета: Циљ изучавања предмета је идентификовање и разумевање битних премиса које условљавају обликовање безбедносне политике и њено спровођење путем система безбедности.			
Исход предмета: Упознавање са основним постулатима безбедносне политике на разним нивоима (глобални, државни и индивидуални), уз развијање компетенција за прогностичке анализе (на научно-стручној и оперативно-искуственој равни), ће омогућити артикулисање националне политике безбедности у складу са одговарајућим циљевима и принципима (елиминисање и смањење опасности). Поред тога, веома је важно да студенти уоче друштвене, политичке, безбедносне и економске чиниоце који утичу на обликовање и утврђивање безбедносних стратегија. Очекује се да студенти који успешно заврше овај курс познају главне стратегијске правце у савременој безбедносној теорији и пракси и да познају чиниоце који утичу на креирање безбедносних стратегија.			
Садржај предмета: Главне теме које ће изучавати: детерминанте политике безбедности - глобални, државни и индивидуално-психолошки ниво анализе; безбедносни процеси и агенси промена у међународној политици безбедности; национална политика безбедности - циљеви и принципи; елементи националне политике безбедности: спољна политика, економска политика, политика одбране, политика унутрашње безбедности, социјална политика, политика у области образовања, науке, културе и других области друштвеног живота; демократска политика безбедности као (део политичке доктрине) еманација плурализма интереса између слободе и сигурности; секуритизација безбедности и њене импликације на приоритете политике безбедности (избор легитимних циљева и метода политике безбедности); политика безбедности као теоријско-методолошки оквир стратегије безбедности; појам и порекло стратегија безбедности; предмет и садржај стратегије безбедности; место стратегије безбедности у хијерахији правних аката; врсте стратегија безбедности; чиниоци стратегија безбедности; глобалне и регионалне безбедносне стратегије; стратегија националне безбедности Србије безбедности.			
Препоручена литература: 1. Kegley W. C, Wittkoph E, <i>Worlds Politics, Trends and Transformation</i> , Thomson Wadsworth, Belmont, USA, 2006 2. Huysmans J, <i>The Politics of insecurity</i> , Routledge, London & New York, 2006 3. Baylis J, Wirtz J, Gray C, Cohen E, <i>Strategy in the contemporary world</i> , Oxford University Press, 2007 4. Драгишић З., <i>Демократска реконструкција система националне безбедности Србије</i> , ФБ, 2001. 5. Бебелер А., В. Цвртила, С. Таталовић, <i>Сувремени системи националне сигурности</i> , ФПЗ, Загреб, 2003. 6. Хејвуд Е., <i>Политика</i> , Сlio, Београд, 2004. 7. Ковач М., <i>Стратегијска доктринарна документа националне безбедности</i> , Свет Књиге, Београд, 2003.			
Број часова активне наставе: 4/60	Предавања: 4	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе: Настава ће бити реализована кроз предавања, панел дискусије, расправе, консултације, есеје и семинарски рад. Тежиште наставе је на самосталном истраживачком раду студената.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Знање ће се проверавати кроз перманентно праћење рада студената и вредновање њиховог доприноса у дискусијама, кроз оцену есеја и семинарског рада и кроз оцену на усменом испиту			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	20	писмени испит	
практична настава	20	усмени испит	30
Семинари	30		
Укупно:	70		30
100			

Назив предмета: КОМУНИКАЦИЈСКИ АСПЕКТИ БЕЗБЕДНОСТИ			
Назив предмета на енглеском језику: Communication Aspects of Security			
Наставник: др Желимир М. Кешетовић, доцент др Владимир Н. Цветковић, редовни професор			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 8.0			
Циљ предмета: Циљ предмета је целовито разумевање облика људске комуникације у социјалној конструкцији стварности, те улоге медија у друштву уопште, а нарочито у социјалној контроли савременог друштва и у области безбедности са освртом на њихову амбиваленту потенцијалу улогу како у стварању безбедности, тако и небезбедности			
Исход предмета: Сагледавање и схватање улоге људске комуникације у социјалној конструкцији стварности уопште и у области безбедности посебно. Захваљујући усвојеним знањима и вештинама они разумеју амбивалентну улогу медија у стварању и изградњи, али и у нарушавању безбедности, како на најопштијем нивоу у смислу промовисања и одржавања друштвеног система вредности тако и у стигматизацији сасвим конкретних појава његовог нарушавања. Такође познају и потенцијалне утицаје медија на поједине субјекте система безбедности. Ова сазнања им користе у критичком приступу и анализи појединих безбедносних феномена, а у стању су и да их пренесе у наставно-образовном процесу.			
Садржај предмета: Улога различитих врста комуникације у социјалној конструкцији стварности; однос између медија, угрожавања безбедности, посебно криминалитета и казненог правосуђа: улога мас медија у социјалној конструкцији реалитета, медијски конструирана слика безбедности, посебно криминала, - усаглашеност са службеним подацима, контекст криминалитета и правде у дневно информативним медијима и забавним медијима, утицај информативних медија на процесуирање актуелних случајева, утицај медија на ниво насиља и криминалитета у друштву, медији и тероризам, утицај медија на стварање и подизање безбедносне културе, медијска презентација полиције, служби безбедности, судова и казних установа, медији и жртве, улога масовних медија у кризним ситуацијама, рачунарске мреже и безбедност (техничко-технолошки, социјално психолошки и други аспекти)			
Препоручена литература: 1. Surette Ray, <i>Media, Crime and Criminal Justice – Images Realities and Policies</i> , 3rd edition; Thomson Wodsworth, 2007 2. Ericson, R., Barenek, P., Chan, J.(1991): <i>Representing order: crime, law and justice in the news media</i> . Toronto: Open University Press 3. Желимир Кешетовић. 1996, "Изазови Интернет-а: Путеви и странпутице светске компјутерске мреже", <i>Безбедност</i> , бр. 6, стр. 743-750 4. Желимир Кешетовић, 2000, <i>Односи полиције са јавношћу</i> , Београд:ВШУП.			
Број часова активне наставе: 4/60	Предавања: 4	Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе: Настава ће бити реализована кроз предавања, панел дискусије, расправе, консултације, есеје и семинарски рад.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Знање ће се проверавати кроз перманентно праћење рада студената и вредновање њиховог доприноса у дискусијама, кроз оцену есеја и семинарског рада и кроз оцену на усменом испиту.			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	20	писмени испит	
практична настава	20	усмени испит	30
Семинари	30		
Укупно:	70		30
100			

Назив предмета: САВРЕМЕНИ СИСТЕМИ КОЛЕКТИВНЕ ОДБРАНЕ			
Назив предмета на енглеском: Contemporary systems of Collective Defence			
Наставник: др Слободан Д. Мишовић, редовни професор др Зоран Вучинић, ванредни професор			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 8.0			
Циљ предмета: Студијским приступом сагледати суштину изградње и функционисања савремених система колективне одбране.			
Исход предмета: Сагледавање корелације колективних система одбране и националних система одбране. Упознавање актуелних и могућих облика оружаног угрожавања безбедности државе са посебним освртом на безбедност Србије. Сагледавање функционисања колективних и националних система одбране. Проучавање односа Система одбране Србије и колективних система. Оспособљавање за истраживачке задатке из области колективне и националне одбране.			
Садржај предмета: ○ Актуелни и могући облици оружаног угрожавања безбедности државе ○ Основна обележја система колективне одбране ○ Основна обележја система националне одбране ○ Глобални и регионални системи одбране ○ Функционисање националог система одбране у систему колективне одбране ○ Систем одбране Србије у систему колективне одбране			
Препоручена литература: 1. Арон, Р.; <i>Ратови двадесетог века</i>, Књижевне новине, Београд, 1998. 2. Европски дискурс рата, CIRCULUS, Београд, 1995. 3. Карлтон, Е.; <i>Лица деспотизма</i>, КЛИО, Београд, 2001. 4. Кисинцер, Х.; <i>Дипломатија I</i>, Верзалпрес, Београд, 1999. 5. Мијалковски, М.; <i>Доктрине одбране</i>, ФЦО, Београд, 2006. 6. Попер, К.; <i>Отворено друштво и његови непријатељи</i>, БИГЗ, Београд, 1993. 7. Симић, М.; <i>Савремени међународни односи и рат</i>, ВИНЦ, Београд, 1988.			
Број часова активне наставе: 4/60	Предавања: 4	Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе: Настава се реализује кроз предавања, дискусије и расправе, консултације, израду семинарског рада. Тежиште у настави је на самосталном истраживачком раду докторанада.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Провера знања реализује се кроз писмени и усмени испит. Услов за излазак на испит је одбрањен семинарски рад. Показано знање се вреднује бројчаном оценом.			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	10	писмени испит	20
практична настава	20	усмени испит	20
Колоквијуми			
Семинари	30		
Укупно:	60		40
100			

Назив предмета: ГЕОПОЛИТИЧКИ АСПЕКТИ НАЦИОНАЛНЕ ОДБРАНЕ			
Назив предмета на енглеском: Geopolitical Aspects of National Defence			
Наставник: др Зоран Ж. Килибарда, ванредни професор			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 8.0			
Циљ предмета: Продубљивање и проширивање знања о геополитичким аспектима националне одбране.			
Исход предмета: Упознавање са геополитичким карактеристикама биполарног периода и његовим последицама. Сагледавање основних карактеристика одбране и постхладноратовског геополитичког амбијента. Упознавање са актуелним геополитичким трендовима и њиховим утицајем на систем националне одбране. Сагледавање места одбране Србије у глобалним безбедносним изазовима. Оспособљавање за истраживачке задатке из области геополитике и националне одбране.			
Садржај предмета: ○ Геополитичке карактеристике биполарног светског поретка ○ Одбрана и постхладноратовска геополитичка транзиција ○ Актуелни геополитички трендови и национална одбрана ○ Геополитички аспекти глобалних изазова ○ Геополитичке перспективе савременог света и одбрана ○ Геополитички оквири одбране Србије			
Препоручена литература: 1. Agnew, J.; <i>Geopolitics: Revisioning World Politics</i>, Routledge, London and New York, 2003. 2. Еш, Г.; <i>Слободан свет</i>, Самиздат Б-92, Београд, 2006. 3. Кегли, Ч., Витков, Ј.; <i>Светска политика</i>, Центар за студије југоисточне Европе, Факултет политичких наука и Дипломатска академија, Београд, 2005. 4. Klare, M.; <i>Resource Wars: The new Landscape of Global Conflict</i>, OWL Books, New York, 2002. 5. Курмон, Б., Рибникар, Д.; <i>Асиметрични ратови</i>, НИЦ „Војска“, Београд, 2003. 6. Нај, Џ.; <i>Парадокс америчке моћи</i>, БМГ, Београд, 2004.			
Број часова активне наставе: 4/60	Предавања: 4	Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе: Настава се реализује кроз предавања, дискусије и расправе, консултације, израду семинарског рада. Тежиште у настави је самосталном истраживачком раду докторанада.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Провера знања реализује се кроз писмени и усмени испит. Услов за излазак на испит је одбрањен семинарски рад. Показано знање се вреднује бројчаном оценом.			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	10	писмени испит	15
практична настава	20	усмени испит	30
семинари	25		
Укупно:	55		45
100			

Назив предмета: УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ РЕСУРСИМА И МЕНАЏМЕНТ ТОТАЛНИМ КВАЛИТЕТОМ			
Назив предмета на енглеском језику: Human Resource Management and Total Quality Management			
Наставник: др Драгана Б. Дулић, редовни професор др Слободан Ђамиловић, редовни професор др Шефика М. Алибабић, редовни професор			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 8.0			
Циљ предмета: Менаџмент тоталним квалитетом (Total Quality Management, или TQM) је настао као изазов приватног пословања да задовољи потребе потрошача, смањи трошкове и непрекидно побољшава перформансу фирми. Он се више односи на општу филозофију или промену парадигме у начину промишљања него на специфичан скуп процедура, процеса и правила управљања.			
Исход предмета: TQM је данас широко заступљен у индустрији, образовању, јавним службама, услужном сектору као и у низу научних програма. Будући да постоји велико, и све веће, интересовање у теорији и пракси за однос управљања људским ресурсима (ХРМ) и менаџмента тоталним квалитетом, овај предмет даје ширину и дубину увида о импликацијама TQM на стратешки и организациони план једне организације, као и повећање њене продуктивности и квалитета перформансе.			
Садржај предмета: Менаџмент тоталним квалитетом (TQM) представља стратегију управљања чији је циљ да се у свим процесима организације оствари пуна свест о значају квалитета, како код менаџера тако и код свих запослених. Будући да се интегрално уводи стратегија високог квалитета на укупном пословном процесу, предмет обухвата три велике целине: 1.Основе Менаџмента тоталним квалитетом или TQM (стратегија ослањања на потрошача; нова теорија руковођења; групна динамика, организациони дизајн и организациони развој; социо-технолошки системи; мотивација; корпоративна култура; управљање развојем); 2. Улога ХРМ у TQM (стратешки план; оперативни план; процесуални план); 3. карактеристике TQM који почива на ХРМ.			
Препоручена литература: 1. Dale, B., Cooper, C. and Wilkinson, A.J., <i>Managing Quality and Human Resources: A Guide to Continuous Improvement</i> , Blackwell, Oxford, 1997, 272 pp. 2. Дерек Торингтон и др. <i>Менаџмент људских ресурса</i> , Дата статус, Београд, 2004, pp. 276-284. 3. Добрила Вујић, <i>Менаџмент људских ресурса и квалитет</i> , Центар за примењену психологију, Београд, 2000. 4. Marchington, M. and Wilkinson, A.J., <i>Human Resource Management at Work: People Management and Development</i> (3rd edition), The Chartered Institute of Personnel and Development, London, 2005, 468 pp. 5. Wilkinson, A.J. (ed), <i>Total Quality Management</i> , 15(8), Routledge, 2004. 6. Redman, T. and Wilkinson, A.J. (eds), <i>Contemporary Human Resource Management: Text and Cases</i> , Prentice Hall – Financial Times, 2006, 528 pp. 7. Karen Legge, <i>Human Resource Management: Rhetorics and Realities</i> , Palgrave Macmillan, New York, 2005, pp.241-278. 8. Adrian Wilkinson, Mick Marchington & Barrie Dale, "Manufacturing More Effective TQM: Implications for the Management of Human Resources", http://rphrm.curtin.edu.au/1994/issue1/tqm.html 9. Ackers, P. and Wilkinson, A.J. (eds), <i>Understanding Work and Employment: Industrial Relations in Transition</i> , Oxford University Press, Oxford, 2003, 382 pp. 10. Wilkinson, A.J., "Managing Human Resources for Quality", in <i>Managing Quality</i> (2nd edition), Dale, B.G. (ed), Prentice Hall, 1994, pp 273-291.			
Број часова активне наставе: 4/60	Предавања: 4	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе: Настава се реализује кроз предавања, семинаре и индивидуални рад са студентима.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Знање ће се проверавати кроз перманентно праћење рада студената и вредновање њиховог доприноса у дискусијама, кроз оцену есеја и семинарског рада и кроз оцену на усменом испиту.			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
Активност у току предавања	10	писмени испит	
Практична настава	20	усмени испит	45
Семинари	25		
Укупно:	55		45
100			

Назив предмета: УПРАВЉАЊЕ ОБРАЗОВАЊЕМ У ОБЛАСТИ БЕЗБЕДНОСТИ			
Назив предмета на енглеском језику: Education Management in the Field of Security			
Наставник: др Шефика М. Алибабић, редовни професор др Бралић А. Жељко, доцент			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 8.0			
Циљ предмета: <i>Сагледавање и разумевање</i> перманентног образовања и усавршавања као основе развоја људских и социјалних ресурса; <i>Упознавање и разумевање</i> циљева и стратегија континуираног професионалног образовања и усавршавања запослених у области безбедности; <i>оспособљавање</i> за критичко-аналитички приступ управљању професионалним образовањем, као изузетно значајним чиниоцем (стратегијом) развоја свих сегмената безбедности.			
Исход предмета: Исходи – очекује се да студент разуме, развија и промовише концепт перманентног образовања као основу развоја људских и социјалних ресурса; примени различите теоријске приступе и парадигме у управљању професионалним образовањем и усавршавањем у области безбедности; истражује и креира моделе професионалног образовања (развоја) у области безбедности.			
Садржај предмета: Образовање као део концептуалне основе развоја уопште и развоја свих сегмената безбедности; Образовање – компетенције – људски ресурси – безбедност; Унапређење и валидација формалног, неформалног и информалног образовања у контексту развоја људских ресурса у области безбедности; Етапе образовног циклуса (испитивање образовних потреба, планирање и програмирање образовања, организовање, реализација и евалуација образовних активности) и управљање њиме; Интердисциплинарни приступ у истраживању континуираног професионалног (стручног) образовања – «сустрет» образовних и наука безбедности.			
Препоручена литература: 1. Belenger, P., Federighi, P., Transnational Study of Adult Learning Policies, UIE, 2000. 2. Gartenschlaeger, U., Hinzen., (Ed.), Перспективе и тенденције образовања одраслих у Еуроци, Хрватска заједница пучких отворених училишта, Загреб, 2000. 3. Jarvis, P., Holfors, J., Griffin, C., The Theory and Practice of Learning, London, 2003. 4. Medel-Anonuevo, M., Lifelong Learning Discourses in Europe, UIE, Hamburg, 2004. 5. Пастуовић, Н., Едукологија, Знамен, Загреб, 1999. 6. Савићевић, Д., Пут ка друштву учења, ДП «Буро Салај» и ЈНИП «Просветни преглед», Београд, 2000. 7. Савићевић, Д., Учење одраслих, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2007. 8. Senge, P., «The Fifth Discipline: The Art and practice of the learning organization», Century Business, Random House, London, 1990. 9. Titmus, C.J., Lifelong Education for Adults. An International Handbok, Oxford, New York, Beijing, Frankfurt, Sao Paolo, Sydney, Tokyo, Toronto, 1989. 10. Wilson, A.L., Handbook of Adult and Continuing Education, Jossey-Bass, San Francisco, 2000.			
Број часова активне наставе: 4/60	Предавања: 4	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе: Предавања, вежбе, семинарски и истраживачки рад, тимски и индивидуални рад, групне и индивидуалне консултације, менторско вођење.			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
Активност у току предавања	10	писмени испит	
Практична настава	20	усмени испит	45
Семинари	25		
Укупно:	55		45
100			

Назив предмета: УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА И КРИЗАМА У ЖИВОТНОЈ СРЕДИНИ			
Назив предмета на енглеском језику: Environmental Risk and Disaster Management			
Наставник: др Владимир Р. Јаковљевић, редовни професор др Слађана Јовић, ванредни професор			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 8.0			
Циљ предмета: Упознавање студената са савременим методама и методологијом управљања ризицима и кризама у животној средини.			
Исход предмета: Оспособљавање за самосталан научни истраживачки рад и примену аналитичких и истраживачких поступака у критичкој анализи решавања уочених проблема угрожавања људи материјалних добара и животне средине.			
Садржај предмета: У оквиру предмета ће се развијати критичка анализа и продубљено проучавање узрока, чиниоца, искустава, концепата, управљања ванредним ситуацијама. Студенти ће се упознати са методама спречавања, ублажавања и отклањања последица у различитим конкретним догађајима и процесима. Посебна пажња посветиће се анализи система система заштите и спасавања у Републици Србији и појединим земљама, као и примене управљачких инструмената			
Препоручена литература: 1. UNDP, Human Development Report, Oxford University Press, New York, 1991. 2. Јаковљевић В. Систем цивилне одбране, Факултет цивилне одбране, Београд, 2006. 3. International CEP Handbook, CEP (Civil Emergency Planning) in the NATO/EAPC Countries, SEMA, Stocholm, 2003. 4. UNDRO Natural Disasters and Vulnerability Analysis, Report of Experts Group Meeting, Geneva, 1980. 5. Чворовић З. <i>Управљање ризицима у животној средини</i> , Задужбина Андрејевић, Београд, 2005. 6. Чворовић З. <i>Одговор на хемијски акцидент</i> , Задужбина Андрејевић, Београд, 1999. 7. Cutter, S.L. (Ed.) Environmental Risks and Hazards, Prentice Hall, New Jersey, 1994. Dubi J., Disaster Management Guide, International Civil Defence Organization, 1995.			
Број часова активне наставе: 4/60	Предавања: 4	Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе: Настава се реализује кроз предавања, семинаре, дискусије, радионице консултације и израду семинарског рада. Тежиште у настави је на самосталном истраживачком раду студената.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Провера знања реализује се кроз писмени и усмени испит. Услов за излазак на испит је одбрањен семинарски рад. Показано знање се вреднује бројчаном оценом			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	20	усмени испит	45
Семинари	25		
Укупно:	55		45
100			

Назив предмета: РАЗВОЈ, КОНФЛИКТИ И ЖИВОТНА СРЕДИНА			
Назив предмета на енглеском језику: Development, Conflicts and Environment			
Наставник: др Владимир Јаковљевић, ред. професор др Ивица Радовић, ред. професор			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 8.0			
Циљ предмета: Развијање способности за самосталан, објективан, критичан и систематичан рад студената у истраживању различитих теоријских и емпиријских проблема развоја савременог друштва и присутних конфликта у животној средини.			
Исход предмета: Упознавање са савременим достигнућима и правцима проучавања односа између различитих конфликта, појава и процеса. Поред тога циљ је да студенти стекну савремена теоријска и емпиријска знања и схватања о међузависности субјеката међународних односа и усклађивања економских, еколошких, безбедносних и социјалних циљева (концепт одрживог - усклађеног развоја).			
Садржај предмета: У оквиру предмета разматрају се проблеми животне средине на глобалном, регионалном и локалном нивоу. Утицај еколошких, безбедносних, економских, социјалних фактора на друштвени развој. Природа настанка друштвених конфликта са својим елементима, фазама, динамиком и последицама. Значајна пажња се посвећује критичкој анализи основних елемената и примене концепта усклађеног (одрживог) развоја, као и утицају глобализације на развој, животну средину и сукобе у националним и међународним односима			
Препоручена литература: 1. Радовић И., Петров Б., <i>Разноврсност живота I. Структура и функција</i> . Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2005. 2. Brennan J. Withgott, <i>Environment, The Science behind the stories</i> . Pearson Benjamin Cummings, San Francisco, 2005. 3. Радовић И., "Развој идеје о значају и потреби заштите биодиверзитета, Биодиверзитет на почетку новог миленијума", САНУ Одељење хемијских и биолошких наука, Књига СХI:2, Београд, 2005. 4. Sharratt P., <i>Environmental management systems</i> , ICheme, 1995. 5. Stiglitz J., <i>Противречности глобализације</i> , СБМ-х, Београд, 2002. 6. Наяек F.A., <i>Пут у ропство</i> , Global Book, Нови Сад, 1997. 7. Цифрић И. <i>Рурални развој и модернизација</i> , ИДИЗ, Загреб, 2003. 8. Вулетић В., <i>Глобализација – мит или стварност</i> , Завод за издавање уџбеника и наставних средстава, Београд, 2004. 9. Чворовић З. <i>Управљање ризицима у животној средини</i> , Задужбина Андрејевић, Београд, 2005. 10. Тодоровић П., Чворовић З., "Стратегија заштите животне средине у XXI веку", Зборник радова превентивни инжињеринг и животна средина, Ниш, 2005.			
Број часова активне наставе: 4/60	Предавања:4	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе: Настава се реализује кроз предавања, семинаре, дискусије, радионице консултације и израду семинарског рада. Тежиште у настави је на самосталном истраживачком раду студената.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Провера знања реализује се кроз писмени и усмени испит. Услов за излазак на испит је одбрањен семинарски рад. Показано знање се вреднује бројчаном оценом.			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	20	усмени испит	45
Семинари	25		
Укупно:	55		45
100			

Наставни предмет: СТУДИЈСКИ ИСТРАЖИВАЧКИ РАД	
Наставник : Ангажовање наставника на студијско истраживачком раду везује се за ужу научну област којој припада наставник и тематика у којој се реализује студијско истраживачки рад.	
Број ЕСПБ: 33	Први студијски истраживачки рад: 10
	Други студијски истраживачки рад: 8
	Трећи студијски истраживачки рад: 16
Циљ: Циљ студијско истраживачког рада огледа се у примени основних теоријско методолошких, научно-стручних и стручно-апликативних знања и метода на решавању конкретних проблема у оквиру изабраног подручја. Студијски истраживачки рад треба да у потпуности припреми студента за израду и одбрану пројекта докторске дисертације, као и за израду и одбрану саме докторске дисертације. Поред тога, циљ студијско истраживачког рада огледа се и у оспособљавању доктораната да јавно саопштавају резултате истраживања у националним и међународним публикацијама.	
Очекивани исходи : Оспособљавање студената да самостално уочавају проблем истраживања, користе литературу и примењују истраживачке методе и технике у циљу изналажења адекватних праваца његовог решавања. На тај начин, студенти проширују знања и развијају способности које им омогућују да идентификују проблем истраживања, спроводе одговарајуће методолошке поступке, правилно врше анализе, исправно закључују о проблематици која је предмет истраживања у оквиру задате тематике.	
Садржај студијског истраживачког рада: Формира се појединачно у складу са потребама израде конкретног студијско истраживачког рада, његовом сложености и структуром. Студент проучава литературу, врши анализе у циљу изналажења решења конкретног проблема који је дефинисан тематиком студијско истраживачког рада. Студијски рад обухвата, израду пројекта истраживања, израду инструмената за поједине истраживачке методе, спровођење истраживања, нумеричке симулације и статистичку обраду података, писање и/или саопштавање резултата истраживања. Део наставе на предмету се одвија криз самостални истраживачки рад.	
Број часова активне наставе : 30/450	Први студијски истраживачки рад: 10/150
	Други студијски истраживачки рад: 8/120
	Трећи студијски истраживачки рад: 12/180
Методe извођења : Наставник (ментор) који је задужен за праћење студијског истраживачког рада, усмерава студента, на правилан избор и дефинисање проблематике истраживања, исправно постављање пројекта истраживања, спровођење самог истраживања и контролише исправност обраде, презентације резултата истраживања и валидност изведених закључака. У оквиру предмета истраживања, студент по потреби врши и одређена мерења, испитивања, бројања, анкете и друга истраживања, статистичку обраду података, ако је то предвиђено задатком истраживачког пројекта.	
Оцена знања (максимални број поена 100)	
Предиспитне обавезе : 60	Завршни испит: 40
100	

Назив предмета: СТУДИЈСКИ ИСТРАЖИВАЧКИ РАД, ИЗРАДА И ОДБРАНА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ		
Наставник или наставници: Ментор		
Статус предмета: обавезан предмет		
Број ЕСПБ: 60		
Услов: Положени сви испити, одбрањен пројекат докторске дисертације и један рад објављен у часопису са листе Министарства за науку .		
Циљ предмета: Стицање знања о начину, структури и форми писања докторске дисертације након извршених анализа и других активности које су изведене у оквиру студијско истраживачког рада на задату тематику докторске дисертације. Израдом докторске дисертације студенти стичу научно искуство за креативан рад, писање радова у оквиру којих је потребно описати проблематику, спроведене методе, поступке и резултате до којих се дошло, као и да даје нов научни допринос развоју науке и примени својих научних истраживања у пракси. Поред тога, циљ израде и одбране докторске дисертације је развијање способности код студената да резултате самосталног истраживачког рада припреме у погодној форми и јавно презентирају.		
Исход предмета : Оспособљавање студената за системски приступ у решавању задатих и дефинисаних проблема истраживања, спровођење анализа, примену стечених и прихватању знања из других области у циљу изналажења одговора на задати проблем истраживања. Самостално изучавајући и решавајући задатке из области задате теме, студенти стичу нова знања о комплексности и сложености проблема из области њихове струке. Припремом резултата за јавну одбрану, јавном одбраном, студенти стичу неопходно искуство о начину на који у пракси треба презентовати резултате самосталног или колективног рада.		
Садржај предмета: Формира се појединачно у складу са потребама и облашћу која је обухваћена задатом темом докторске дисертације. Студент под руководством ментора ради докторску дисертацију и у писаној форми израђује финалну верзију у складу са предвиђеним правилима и стандардима који се односе на радове ове врсте.		
Препоручена литература : Литература је из области проблематике која се обрађује у оквиру докторске дисертације а обухвата: референце страних и домаћих аутора; нормативно-правну регулативу; међународне и националне часописе; Интернет стране; часописе са листе Kobson.		
Број часова активне наставе: 40/600	Предавања:	Студијски истраживачки рад: 40
Методе извођења наставе: менторски рад, студијски истраживачки рад, анализа доступне литературе, статистичка обрада резултата истраживања.		
Оцена знања (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе :	60	Завршни испит: 40
100		